

Müasir Azərbaycanın xilaskarı

Otüb keçən hər gün, yaşadığımız və qeyd etdiyimiz hər bir tarixi hadisə bizi Azərbaycanın 1991-ci ildən sonrakı tarixinə, bunun fonunda isə Heydər Əliyev fenomeninə daha geniş nəzər salmağa, bu böyük şəxsiyyətin tariximizdəki və tələyimizdəki rolunu göz önüne gətirməyə sövg edir.

1993-cü il iyunun 9-da xalqın tələbi ilə Heydər Əliyevin Naxçıvandan Bakıya qayıdışı böyük qurtuluşun başlanğıcı idi. AXC-Müsavat iqtidarının səriştəsiz fəaliyyəti ucbatından yaranmış böhran iyunun 4-də Gəncədə qardaş qırğınından baş vermesi ilə nəticələnmək həddində qədər dərinləşmiş və qarşısalınmaz olmuşdu. O dövrde cəmiyyət haqlı olaraq belə qənaətə gəlmİŞdi ki, bu felaketin qarşısını Heydər Əliyevdən başqa heç kim ala bilməz. Azərbaycan bir neçə yere parçalanmaq və öz dövlət müstəqilliyini itirmek təhlükəsi ilə qarşılaşmışdı. Belə vəziyyətdə respublikanı bu təhlükələrdən qorumaq məsuliyyətini öz üzərinə götürməyə hazır və qadir olan heç bir qüvvə yox idi.

Azərbaycan xalqı ən ağır günlərini yaşadığı bir zamanda — 1993-cü ilin iyununda mövcud həkimiyətin dəyişilməsini təkidlə tələb etdi və həmin vaxtdan taleyini Heydər Əliyevə etibar etdi. Xalqının darda qaldığını görüb onun təkidli dəvətini qəbul edən bu dahi şəxsiyyət yenidən böyük siyasetə qayıtdı. Xalq Heydər Əliyevin bu qayıdışını ümid və sevincə qarşılıdı, həmin günü isə Milli Qurtuluş Günü kimi müstəqil Azərbaycanın tarixinə yazdı. Gəncədə qardaş qarşıluması baş vermiş, ölenlər və yaralananlar olmuş, dövlətə külli miqdarda maddi ziyan dəymişdi. 4 iyun hadisələri böhranın ən təhlükəli nöqtəsi idi. Belə ağır günlərdə, yaranmış çətin durum-

da “Azərbaycan xalqının tarixi nəqliyyəti olan Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyini qorumağı, möhkəmləndirməyi, inkişaf etdirməyi özüm üçün ən əsas vəzifələrdən biri hesab edirəm” deyən Heydər Əliyevin idarəetməyə qayitması tarixi zərurət idi. İyunun 9-dan 15-dək 4 iyun dövlət böhranının nəticələrinin aradan qaldırılması, qardaş qarşılumasının qarşısının alınması, Azərbaycanın ozamankı səriştəsiz iqtidarının əməllərinin ucbatından yaranmış vəziyyətdən çıxış yollarının tapılması ilə məşğul oldu. Azərbaycanın xilaskarı olan Heydər Əliyev iyunun 15-dən Ali Sovetin sədri seçildi, iyunun 24-də isə Milli Məclisin qərarı ilə Azərbaycanın Prezidenti səlahiyyətlərini həyata keçirməyə başladı.

Dahi rəhbər nitqlərindən birində bu tarixi hadisələrə belə qiymət verir: “Hesab edirəm ki, Azərbaycanın müstəqilliyinin qorunub saxlanılmasında 1993-cü il tarixi əhəmiyyət kəsb edir. Mən tam məsuliyyətlə deyirəm ki, 1993-cü ilin iyun ayında Azərbaycan parçalanmaq və məhv olmaq təhlükəsi altında idi. Bu həqiqətdir. Çünkü Azərbaycanın müstəqil dövlət kimi yaşamasını, inkişaf etməsini xaricdəki düşmənlerimiz heç vəchle istəmirler. Bir tərəfdən Ermənistən Azərbaycana qarşı ərazi iddiası edir, başqa ölkələrin də bəzi dairələri Azərbaycanı öz tabeliyində saxlamaq istəyirlər. Onların bəziləri üçün müstəqil, sərbəst və uğurla inkişaf edən Azərbaycan sərfəli deyildir. 1993-cü ilin iyunundakı və sonrakı aylardakı hadisələr təkcə ayrı-ayrı silahlı dəstələrin çıxışının və eyni zamanda həkimiyətinin fəaliyyətsizliyinin nəticəsi deyildi. Bu həm də xarici xidmət orqanlarının Azərbaycanı dağıtmak, parçalamaq planları idi. Biz bu planları dağıtdıq, onların qarşısını aldıq.

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini qoruyub saxlaya bildik”.

Məlumdur ki, ondan sonrakı dövr də Azərbaycanın müstəqilliyini qoruyub saxlamaq üçün asan olmamışdır. 1994-cü ilin oktyabr hadisələri və dövlət çəvrilişinə cəhd olundu. Yalnız və yalnız xalqın dövlətə, hakimiyətə, dövlət başçısına inamı və etibarı, etimadi o faciənin qarşısını aldı.

Ümummilli liderin rəhbərliyi ilə müasir Azərbaycan dövləti quruldu. Ulu öndər demokratik, hüquqi Azərbaycanı bu cür xarakterizə etmişdir: “1995-ci ilin noyabrında çoxpartiyalı sistem əsasında demokratik, sərbəst seçkilər vasitəsilə Azərbaycanın ilk parlamenti seçildi. Beləliklə, Azərbaycanın xalq tərəfindən seçilmiş hakimiyəti, xalq tərəfindən bəyənilmiş və təsdiq olunmuş Konstitusiyası, xalq tərəfindən seçilmiş parlamenti, prezidenti vardır”.

Ümummilli lider özəl sektorun inkişafına, sahibkarlıq korpusunun yaradılmasına çox böyük önem verirdi. Respublikada kiçik və orta sahibkarlıqla dövlət dəstəyi haqqında (1997-2001), Dövlət Proqramı (2002-2005) qəbul edilmişdir. Prezident yanında Sahibkarlıq Şurasının, Sahibkarlıqla Kömək Milli Fondu, sahibkarlığın inkişafına dövlət himayəsi sahəsində əlavə tədbirlər haqqında fermanlar imzalamışdır.

Bu gün ulu öndərin müəyyənləşdirdiyi strateji inkişaf kursunu uğurla reallaşdırın Prezident İlham Əliyevin ölkəyə rəhbərliyinin leytmotivini sistemlilik, iqtisadi inkişafda dinamizm, beynəlxalq əməkdaşlıqla qarşılıqlı maraqlara əsaslanmaq, milli mənafelərin qorunması, xalqın rifahını yüksəltmək kimi mühüm vəzifələr təşkil edir.

Mahir MUSAYEV,
“Caspian Catering Service”
şirkətinin direktoru.